

Samenvatting

Gemeenten zijn sinds de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk voor het organiseren van de jeugdhulp waaronder ook crisishulp. De samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg hebben aangegeven dat ze de crisishulp jeugd vanaf 2019 willen doorontwikkelen. Daartoe wordt een aanbestedingsprocedure gestart die ertoe moet leiden dat de crisishulp aan jeugdigen meer integraal vanuit verschillende expertises en meer ambulante gaat plaatsvinden. Het doel is om jeugdigen zo snel mogelijk een perspectief biedend traject te bieden, zoveel als mogelijk in hun eigen omgeving. Daartoe heeft het college van gemeente Maastricht als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg besloten de aanbestedingsdocumenten vast te stellen en te publiceren.

Beslispunten

1. Het college besluit tot het vaststellen van de aanbestedingsdocumenten voor de aanbesteding van de integrale crisishulp Jeugd Zuid-Limburg voor de periode van 1 juli 2019 tot 1 januari 2023 onder voorbehoud van inwerkingtreding Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019.

Besluit Burgemeester en Wethouders 25 september 2018:

Conform.

1. Aanleiding

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp die valt onder de Jeugdwet. In Zuid-Limburg is deze jeugdhulp voor de periode 2015 t/m 2018 gezamenlijk ingekocht, met Maastricht als centrumgemeente. Op basis van de evaluatie van de inkoop samenwerking die in 2017 is uitgevoerd, is aan de 18 Zuid-Limburgse gemeenten geadviseerd om de komende jaren 3 onderdelen binnen de jeugdhulp op inkooptechnisch gebied door te ontwikkelen en op de overige onderdelen vooralsnog geen grote wijzigingen door te voeren. Op basis daarvan hebben gemeenten besloten om de thema's verblijf, crisishulp en ambulante begeleiding door te ontwikkelen en daartoe een nieuwe inkoopstrategie vast te stellen. Dit collegevoorstel heeft betrekking op de inkoop van het onderdeel crisishulp en het starten van de aanbestedingsprocedure. Dit is gemandateerd aan teammanager en budgethouder, maar vanwege de omvang en regionale functie wordt geen gebruik gemaakt van dit mandaat en wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan het college.

Er is sprake van crisis bij een jeugdige als er door een plotselinge, ernstige ontregeling (in de fysieke, sociale en psychische gesteldheid) van een jeugdige of van zijn/haar omgeving voor de jeugdige een acuut onhoudbare situatie in het thuismilieu of de woonsituatie ontstaat. Er is dan sprake van een crisis waarbij de veiligheid en de balans tussen draagkracht en draagvlak in het geding zijn. Er is onderscheid mogelijk tussen crisis met als oorzaak het psychische functioneren van de jeugdige, crisis met als oorzaak een ernstige ontregeling in de omgeving van de jeugdige en crisis waarbij verschillende oorzaken aanwezig zijn (combinatie Licht verstandelijke beperking (LVB), psychiatrische problematiek (GGZ) en Jeugd- en opvoedproblematiek (J&O)).

Aan jeugdigen in een dergelijke crisissituatie wordt ambulante jeugdhulp (eventueel in gezinsaanpak) of, indien noodzakelijk, crisisverblijf geboden. Er is een centraal meldpunt waar deze crises gemeld kunnen worden dat continu bereikbaar moet zijn. De afgelopen jaren is deze crisishulp ingekocht middels de bestuurlijke aanbesteding in de vorm van arrangementen. Daarbij is een aantal knelpunten opgetreden. In 2017 zagen we een sterke groei in ingezette crisishulp waarbij jeugdigen soms lang in crisisverblijf verbleven. Dit werd mede veroorzaakt door een tekort aan geschikte vervolgplekken. De kosten zijn als gevolg daarvan ook sterk gestegen.

Bovendien wordt het voor instellingen steeds moeilijker om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken, met name voor het vervullen van de continue beschikbaarheid.

Om dit te verbeteren zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- Daadwerkelijk toepassen intersectoraal en integraal werken: optimaliseren samenwerking leidend tot nieuwe aanpakken. Dit is het best te verwezenlijken door een overeenkomst met één opdrachtnemer die zorg draagt voor integrale crisishulp.

- Duidelijk regieschap (verantwoordelijkheid) over de hele keten met doorzettingsmacht volgens de systematiek van 1G(ezin)1P(lan)1R(egisseur) waarbij het ambulante veld nauw betrokken blijft bij de hulpverlening.
- Voldoende adequate verblijfsplekken in de nabijheid van het gezin en efficiënt omgaan met deze plekken.
- Voldoende beschikbare professionaliteit.

2. Context

- Jeugdwet: de gemeentelijke taken op het gebied van crisishulp vloeien rechtstreeks voort uit de Jeugdwet.
- Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019: op basis van deze gemeenschappelijke regeling wordt gemeente Maastricht aangewezen als centrumgemeente voor de inkoop/verwerving van jeugdhulp en jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze regeling treedt naar verwachting op 1 november as. in werking.
- Beleidsplan Jeugd regio Zuid-Limburg 2014-2018.

3. Gewenste situatie

De regionale stuurgroep Jeugd ZL heeft geadviseerd om voor de integrale crisishulp jeugd Zuid-Limburg inclusief meldpunt een openbare aanbesteding te starten volgens een SAS¹-procedure met de volgende randvoorwaarden:

- Bekostiging middels een lumpsumbedrag en niet meer op basis van arrangementen.
- De contractperiode te laten lopen van 1 juli 2019 tot 1 januari 2023.
- Een maximaal budget ter beschikking te stellen dat per jaar niet hoger is dan de kosten in voorgaande jaren.
- Jaarlijks een procentuele korting door te voeren op het budget op basis van verwachte verkorting van de doorlooptijd van crisishulp en op basis van efficiëntiewinst door de samenwerking.

Zodat:

- De crisisinterventies zodanig snel en adequaat zijn dat de inzet van verblijf minder lang nodig is.
- De jeugdige en zijn/ haar omgeving tevreden is over de interventies van de hulpverleners.
- Er daadwerkelijk integrale hulpverlening plaatsvindt als dat nodig is en er niet onnodig hulp gestapeld wordt.
- Jeugdigen niet meer onnodig worden overgeplaatst tussen instellingen (betere match tussen vraag en aanbod).
- Crisis vaker in de thuissituatie wordt opgelost.

¹ SAS: Sociale en andere specifieke diensten

- Er snellere afschaling plaatsvindt naar voorliggend veld (normaliseren) of naar andere hulpverlening.

Daarnaast wordt er op bedrijfsvoeringsvlak gestreefd naar:

- Meer inzicht en sturing op kwaliteit en resultaat;
- Meer sturing op de markt (minder, maar kwalitatief goede aanbieders van verblijf);
- Terugdringen uitgaven/groei door kortere verblijfsduur en snellere doorstroom;
- Risicobeheersing door lumpsumafspraken;
- Betere beschikbaarheid van kerngegevens (monitoring).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Op de overeenkomst die met de gegunde partij gesloten zal worden zijn de algemene inkoopvoorwaarden van gemeente Maastricht van toepassing. Hierin zijn ook voorwaarden opgenomen met betrekking tot duurzaam inkopen (artikel 17).

Een adequaat ingerichte crisishulp voor jeugdigen heeft een directe invloed op de gezondheid en het welzijn van de jeugdigen in de regio Zuid-Limburg die hier een beroep op doen.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Het uitvoeren en monitoren van de aanbesteding valt binnen de taken die gemeente Maastricht als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg verricht. Dit gebeurt in samenwerking tussen team inkoop en beleidsmedewerkers uit de regiogemeenten en past binnen de samenwerkingsafspraken.

7. Informatiemanagement en automatisering

Het contractmanagement van de crisishulp past binnen de huidige systemen (met name Zorgned).

8. Financiën

Voor de financiering van de integrale crisishulp is gekozen voor een lumpsumfinanciering voor de looptijd van het contract (3,5 jaar). Optioneel kan er tweemaal met 1 jaar verlengd worden. Als gebruik wordt gemaakt van de optie jaren, dan wordt voor de extra jaren uitgegaan van hetzelfde jaarbedrag als voor het laatste reguliere contractjaar 2022. Aanbieders krijgen daarbij de ruimte om kosten over de jaren heen te spreiden.

In de kwartaalgesprekken zal de inzet van het budget gemonitord worden. Mocht er sprake zijn van onderuitputting van het budget, dan worden er afspraken gemaakt tussen gemeente en samenwerkingsverband over hoe het surplus voor verbetering van de dienstverlening bij crisis ingezet kan worden (bijv. investeringen in innovatie, maatregelen ter preventie). Wanneer er sprake is van een financieel tekort bij de opdrachtnemende partij, zal deze in onderling overleg beheersmaatregelen treffen. Het risico van overschrijding van het budget ligt derhalve bij opdrachtnemer, met als enige uitzondering een wijziging van omstandigheden veroorzaakt door gewijzigde wetgeving. In dat geval worden eventuele gevolgen voor het budget besproken met opdrachtgever en opdrachtnemer. In alle andere gevallen ligt het risico van overschrijding van het budget bij opdrachtnemer.

De lumpsumbijdrage komt in de plaats van de financiering van ingezette arrangementen voor crisishulp aan jeugdigen en de financiering van het separate crisismeldpunt. Voor de bepaling van het lumpsumbudget is uitgegaan van de verwachte kosten 2018 (arrangementen plus meldpunt) en wordt rekening gehouden met enerzijds zaken die besparingen op zullen gaan leveren en anderzijds meerkosten door inhoudelijke verbeteringen.

De verwachte kosten in 2018 zijn € 5 mln.² Door uit te gaan van korter verblijf in crisishulp en een verschuiving naar meer ambulante hulp, efficiëntie door intensievere samenwerking en een sterkere multidisciplinaire triage aan de voorkant is het budget voor 2019 bepaald op € 4,8 mln. incl. indexering³. Naar verwachting leidt deze sterkere triage bovendien tot een demping van het gebruik van overige voorzieningen die normaliter aansluitend op crisis worden ingezet. Overigens zagen we in 2018 al een sterke kostendaling t.o.v. 2017 toen de kosten € 6,5 mln. bedroegen. Er was toen sprake van een vergrote instroom en een stagnerende uitstroom.

Na 2019 verwachten we een verdere lichte afname van het aantal cliënten dat crisishulp nodig heeft, een afname van het aantal cliënten dat gebruik maakt van crisisverblijf en verdergaande samenwerkingsefficiency. Dat leidt tot het uitgangspunt dat de totale kosten in 2022 uiteindelijk 10% lager uitvallen dan de kosten in 2018. De lumpsumbijdrage bedraagt € 15.940.000 voor de looptijd van het contract:

Jaar	Bedrag beschikbaar voor elk jaar
2019	€ 2.400.000 (half jaar)
2020	€ 4.700.000
2021	€ 4.500.000

² Alle bedragen hebben betrekking op zorgkosten en zijn vrij van BTW

³ O.b.v. OVA (overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling) 2019 NZa

2022	€ 4.340.000
Totaal	€ 15.940.000

De verdeling van deze kosten over de regiogemeenten zal plaatsvinden op een nog af te stemmen verdeelsleutel die gerelateerd zal zijn aan de daadwerkelijk inzet per gemeente naar rato van het aantal cliënten in crisishulp. Uitgaande van het aandeel in 2017 zal dat voor gemeente Maastricht ca. 19% zijn (€ 912.000 op jaarbasis voor 2019). Deze bijdrage komt dan in plaats van de kosten voor de inzet van zorgarrangementen bij crisis en de bijdrage aan het centrale meldpunt. Voor 2018 worden die kosten voor Maastricht geprognosticeerd op € 1.025.000 (incl. meldpunt).

De kosten voor de integrale crisishulp Jeugd in Maastricht komen ten laste van de begrotingspost Jeugdzorg professioneel. Doordat de kosten de komende jaren lager liggen wordt hiermee bijgedragen aan invulling van de draaiknoppen sociaal domein.

9. Aanbestedingen

Voor deze aanbesteding wordt een openbare procedure gevolgd conform de richtlijnen die gelden voor sociale en andere specifieke diensten cf. artikelen 2.38 en 2.39 van de gewijzigde Aanbestedingswet 2012. De aanbesteding wordt uitgevoerd door team inkoop sociaal domein in samenwerking met beleidsmedewerkers uit de regio.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Het college besluit tot het vaststellen van de aanbestedingsdocumenten voor de aanbesteding van de integrale crisishulp Jeugd Zuid-Limburg voor de periode van 1 juli 2019 tot 1 januari 2023 onder voorbehoud van inwerkingtreding Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na collegebesluit worden de aanbestedingsdocumenten gepubliceerd en kunnen partijen inschrijven. De gunning vindt volgens planning eind december plaats, in ieder geval ná inwerkingtreding van de nieuwe Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019.

De start van de nieuwe crisishulp is 1 juli 2019. Tijdens de voorbereidingsfase tot 1 juli zal al nauw samengewerkt worden om alle betrokken partijen – in ieder geval gemeentelijke toegangsteams, huisartsen, gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en de gecontracteerde crisishulpverlener – goed

aan te laten sluiten. Gedurende de looptijd van de overeenkomst wordt er nauw gemonitord en vinden er kwartaalgesprekken plaats.

Collegievoorstel